

ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน การบริหารจัดการบรรยากาศ
โรงเรียน หลักสูตรโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลของโรงเรียนดนตรีเอกชน ในประเทศไทย
Leadership of School Manager and Teacher, School Management, School
Environment, School Curriculum, and Parental Participation in the
Effectiveness of Private Music Schools in Thailand

ไพบลีย์ บุญยเกียรติ

โครงการปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์การบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อค้นหาปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์และอิทธิพลสัมพันธ์ต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนดนตรีเอกชนในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) ศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนดนตรีเอกชนในด้านผลสัมฤทธิ์และการหยุดเรียนกลางคัน และ (2) ศึกษาปัจจัยอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนดนตรีเอกชน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือโรงเรียนดนตรีเอกชนจำนวน 131 แห่งทั่วประเทศ สุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเลขสุ่มของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล 873 คนประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 97 คน ครูผู้สอน 388 คน และผู้ปกครองนักเรียน 388 คน วิธีเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุ การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM) โดยเทคนิค Partial least squares approach (PLS)

สรุปผลการวิจัย (1) ผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนดนตรีแบบสัมปทานเอกชนและผู้ประกอบการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการหยุดเรียนกลางคันไม่แตกต่างกันซึ่งผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับมากร้อยละ 70-79 และการหยุดเรียนกลางคันอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์คือไม่ถึงร้อยละ 80 (2) ปัจจัยอิทธิพลที่ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนดนตรีเอกชนคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลแต่ผ่านปัจจัยอื่นมีดังนี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน การบริหารจัดการ บรรยากาศโรงเรียนและหลักสูตรโรงเรียน มีทั้งทางตรงและทางอ้อม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อหลักสูตรโรงเรียนคือ บรรยากาศโรงเรียนและการบริหารจัดการมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านการบริหารจัดการคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและภาวะผู้นำของครูผู้สอนมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านภาวะผู้นำของครูผู้สอนคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

โรงเรียน และปัจจัยที่มีอิทธิพลทางด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคือบรรยากาศโรงเรียน ซึ่งทั้งสองปัจจัยมีอิทธิพลทางตรง

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ โรงเรียนดนตรีเอกชน ภาวะผู้นำ การวิเคราะห์กำลังสองส่วนน้อยที่สุด

ABSTRACT

This research investigated the effectiveness of private music schools in Thailand. The objectives of the study were: (1) to investigate the effectiveness of private music schools as reflected by student achievement level and drop out level, and (2) to predict the factors that contribute to the effectiveness of private music schools. The samples were grouped using the table of Krejcie and Morgan. They consisted of 97 school principals, 388 music teachers, and 388 parents with a total of 873 samples in 6 regions of Thailand. A questionnaire was used to collect quantitative data. Descriptive statistics was used to find the mean, standard deviation and Pearson Correlation Coefficient using statistics software for Windows to find the relationship between factors and their impact on the effectiveness of private music schools, the researcher used the Partial Least Square (PLS) approach to Structural Equation Modeling (SEM). The most important findings were as follows:

1. There was no significant difference between student achievement and student drop out at 0.01 level and no significant difference in the effectiveness of franchise-managed and entrepreneur-managed private music schools in Thailand at 0.01 level.

2. The effectiveness of private music school could be significantly predicted by two factors, school manager leadership and parental participation at 0.01 level and these factors could predict directly and indirectly the effectiveness of private music schools. The four factors, school manager leadership, school management, school climate, and school music curriculum were correlated and could predict parental participation both directly and indirectly at 0.01 levels. The two factors, school management and school climate, were correlated and could predict directly and indirectly the music school curriculum. The factor, school manager leadership was correlated to and could predict directly the school teacher

leadership and the music school climate is correlated to and could predict directly the school principal leadership.

Keyword: Effectiveness, Private Music School, Leadership, Partial least squares

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาสำคัญ

ดนตรีเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการดำรงชีพของมนุษย์ (อุดม เพชรสังหาร, 2548; Colwell & Wing, 2004) และมีประโยชน์ในหลายๆ ด้าน ซึ่งประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่ก็คือ สามารถขัดเกลาจิตใจมนุษย์ให้งดงาม สร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาร่างกายทั้งด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา สุขุขภาพ ด้านภาษา และยังกระตุ้นให้เข้าใจเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม และเป็นคนมีเหตุผลอีกด้วย (อ๋อนโยน แจ่มใส, 2548; Anderson & Lawrence, 2001) สิ่งที่กล่าวมานั้น ล้วนเป็นองค์ประกอบพื้นฐานทางดนตรี ในการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ จึงเห็นควรอย่างยิ่ง ที่จะให้เด็กได้มีโอกาสเรียนดนตรีกันอย่างทั่วถึง ทั้งนี้กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ให้วิสัยทัศน์ และแนวคิดของการเรียนดนตรีไว้ว่า

“หากเด็กไทยทุกคนได้เล่นดนตรีโดยผ่านสื่อและเครื่องมือประกอบการเรียบเรียงบรรเลงอย่างมีความสุขและสนุกสนาน จะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว เกิดความคิดสร้างสรรค์ในขั้นสูง การพัฒนาสมองเด็กโดยผ่านกิจกรรมดนตรี จึงเป็นการวางพื้นฐานสำหรับเด็กที่จะเติบโตไปในอนาคต เด็กจะเป็นผู้ที่มีความคิดฉับไวในการแก้ปัญหา เพราะดนตรีช่วยพัฒนาความฉลาดให้กับเด็กในขณะนี้ ในขณะที่เดียวกัน เด็กๆ เหล่านี้ ก็จะเป็นผู้มีวัฒนธรรม มีความประณีต มีเสน่ห์ และมีความงามอยู่ในตัว” (น.7)

วิชาดนตรีมีการสอนครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2435 (กระทรวงธรรมการ, 2435) เป็นการสอนวิชาขับร้อง สรวักญะ โฉ่เอ้วหาราย เพื่อใช้เป็นเพลงประกอบการสอนหนังสือสำหรับเด็กเล็กและจากนั้นเป็นต้นมา มีการเปิดสอนวิชาดนตรีทั้งที่เป็นของเอกชนและในการดูแลของรัฐเป็นจำนวนมาก จากการสำรวจผู้เรียนดนตรีทั่วประเทศพบว่ามีอยู่ประมาณ 1.5 แสนคน (สุกรี เจริญสุข 2547) และโรงเรียนดนตรีเอกชนที่ได้จดทะเบียนกับกระทรวงศึกษาธิการตามมาตรา 15(2) มีอยู่จำนวน 173 แห่ง (สำนักงานบริหารคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 2550) ซึ่งทั้งหมดมีการจัดตั้งแบบสัมปทานเอกชน 96 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 58.89 ที่เหลือจัดตั้งแบบผู้ประกอบการ โรงเรียนทั้งหมดได้ผ่านรับรองมาตรฐานเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานเพียง ร้อยละ 2.72 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544) จำนวนโรงเรียนดนตรี เสนอในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนโรงเรียน ครู และนักเรียนในโรงเรียนดนตรีเอกชน ปี 2541 -2550

ปี พ.ศ	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน
2541	148	1,208	39,091
2542	164	1,127	42,819
2543	173	1,253	40,541
2544	182	1,473	40,186
2546	-	-	ไม่มีการจัดทำ
2545	198	1,567	39,741
2547	171	1,643	42,181
2548	209	2,040	50,309
2549	222	2,224	50,568
2550	173	2,408	52,472

แหล่งที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2541-2550)

จากการสำรวจการศึกษาขั้นพื้นฐานปรากฏว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ตกต่ำเป็นอย่างมากรวมถึงวิชาดนตรี มีค่าเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 (สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2550) และ พงษ์ลดดา ธรรมพิทักษ์กุล (2542) พบว่าผู้เรียนดนตรีโดยทั่วไปร้องเพลงไม่ตรงเสียง เล่นดนตรีไม่มีความมั่นใจ นอกจากนี้พบอีกว่ามีนักเรียนหยุดเรียนกลางคันสูง ในขณะที่นักเรียนที่อยู่ระดับ ป.1 ที่สามารถเรียนจนจบ มี 6 มีเพียงร้อยละ 47.2 หรือ 5.2 แสนคนเท่านั้น (ไทยรัฐ 15 สิงหาคม 52, น.12) และในโรงเรียนดนตรีเอกชนก็เช่นกัน มีนักเรียนหยุดเรียนกลางคันสูง (คมสันต์ วงศ์วรรณ 2524) จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนดนตรีเอกชนในมิติด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การหยุดเรียนกลางคัน และปัจจัยอิทธิพลต่อความมีประสิทธิผลของโรงเรียนดนตรีเอกชนในประเทศไทย โดยมีจุดประสงค์ 2 ข้อดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนดนตรีเอกชนในด้านผลสัมฤทธิ์ และด้านการหยุดเรียนกลางคัน และ (2) เพื่อศึกษาปัจจัยอิทธิพลต่อความมีประสิทธิผลของโรงเรียนดนตรีเอกชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากงานวิจัย จะเป็นแนวทางในการบริหารและพัฒนาโรงเรียนดนตรีเอกชนในด้านต่างๆ ทั้งยังเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียนดนตรี พ่อแม่ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการกำหนดแนวทางในการวางแผนพัฒนาและนโยบายต่างๆ

วิธีการวิจัย

แนวทางที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนดังนี้

วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research methodology): เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยการทบทวนวรรณกรรม กำหนดขอบเขตการวิจัย กลุ่มประชากรเป้าหมาย ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างมาตรวัด การหาคุณภาพเครื่องมือ การเก็บข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลและอ่านผล (Wisker, 2001) และผลของการทดสอบมาตรวัดได้ค่าความเชื่อถือได้ในสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (coefficient cronbach) .850 ถึง .958 และ ค่า Factor component matrix .534 ถึง .858 แสดงว่าข้อคำถามและรายการมาตรวัดมีความถูกต้องในเนื้อหาและมีความเชื่อถือได้

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา: ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน 97 คน ครูผู้สอน 388 คน และผู้ปกครอง 388 คน ผู้ให้ข้อมูลใช้อัตราส่วนต่ำสุดของโรงเรียนดนตรีเอกชน คืออัตราส่วนผู้บริหารโรงเรียน : ครู : ผู้ปกครอง 1 : 4 : 4 (กองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ, 2544)

ตาราง 2 จำนวนโรงเรียน ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (ในตารางปรับทศนิยมให้เป็นจำนวนเต็ม)

เขตการปกครอง/ภาค	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง
ภาคกลาง	100	74	74	296	296
ภาคเหนือ	6	4	4	16	16
ภาคใต้	8	6	6	24	24

ภาคตะวันตก	4	3	3	12	12
ภาคตะวันออก	5	4	4	16	16
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8	6	6	24	24
รวม	131	97	97	388	388

ตัวแปรในการวิจัย: ตัวแปรอิสระ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน(SLEAD) ตัวชี้วัด ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ (CONTINCY,S₁) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง(TRANSFORM,S₂) ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (TRANSACT,S₃) ลักษณะการบริหารจัดการ (SCHMGT) ตัวชี้วัด การบริหารแบบมีโครงสร้างองค์กร (ORGSTRUC,M₁) การวางแผนพัฒนาสถานศึกษา (ORGDEVEL,M₂) ภาวะผู้นำของครูผู้สอน (TLEAD) ตัวชี้วัด ภาวะผู้นำครูต่อผู้เรียน/ครูผู้สอน (TLEADSTU,T₁) ภาวะผู้นำครูต่อการปฏิบัติหน้าที่ (TLEADOP,T₂) ภาวะผู้นำครูต่อการตัดสินใจ (TLEADDES,T₃) บรรยากาศโรงเรียน (SCLIMATE) ตัวชี้วัด บรรยากาศทางด้านกายภาพ (PHYENVI,CL₁) บรรยากาศทางด้านวิชาการ (ACMENVI,CL₂) บรรยากาศทางการบริหาร (MAGENVI,CL₃) หลักสูตรโรงเรียน (MCURR) ตัวชี้วัด หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของสังคม (SONEED,C₁) ใช้แผนการสอน/อุปกรณ์การสอน (LESSPLAN,C₂) มีการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน (MEASURE,C₃) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (PACIPAT) ตัวชี้วัด การร่วมทำกิจกรรมที่โรงเรียน (SPACIPAT,P₁) การร่วมทำกิจกรรมที่บ้าน (HPACIPAT,P₂) และ การแลกเปลี่ยนข้อมูลกับโรงเรียน (COMMUCA,P₃) ตัวแปรตาม: คือความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน ดนตรีเอกชน (EFE) ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACHIEVE,EFE₁) และการหยุดเรียนกลางคัน (DROP-OUT,EFE₂)

การวิเคราะห์ข้อมูล:สถิติพรรณนาได้แก่ การวิเคราะห์ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าสูงสุด (maximum) และค่าต่ำสุด (minimum) การหาค่าอิทธิพลและทิศทางความสัมพันธ์ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบปกติ (Multiple regression analysis [สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2547]) และเทคนิคการวิเคราะห์กำลังสองน้อยที่สุด (Partial least square, [Tobias, 2002])

การประชุมทางวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

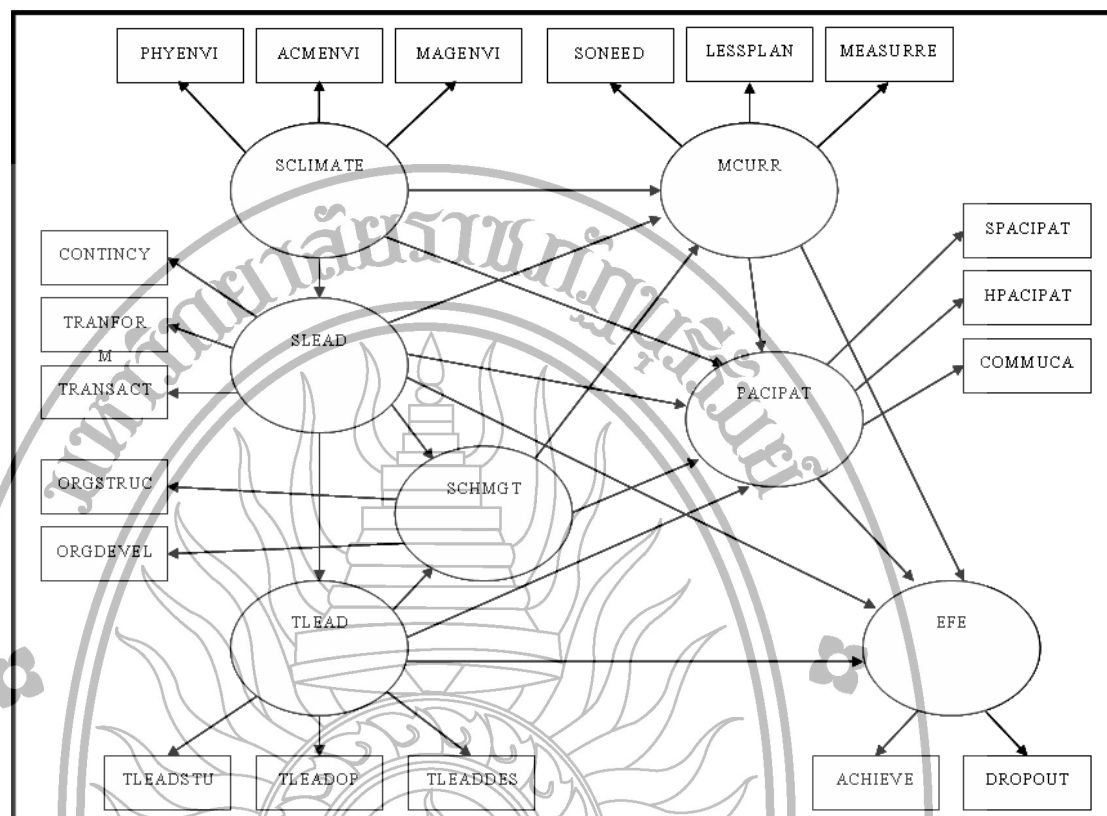
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 3

กรอบแนวความคิด

กรอบในรูปภาพ 1 อธิบายได้ว่า อิทธิพลที่พยากรณ์การมีประสิทธิผลของโรงเรียน ดนตรีเอกชนได้แก่ หลักสูตรโรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และภาวะผู้นำของครูผู้สอน อิทธิพลที่สามารถพยากรณ์หลักสูตรของโรงเรียนได้แก่ บรรยากาศโรงเรียน ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และการบริหารสถานศึกษา อิทธิพลที่พยากรณ์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองได้แก่ บรรยากาศโรงเรียน ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน การบริหารจัดการและภาวะผู้นำของครูผู้สอน อิทธิพลที่พยากรณ์การบริหารจัดการได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ภาวะผู้นำของครูผู้สอน อิทธิพลที่พยากรณ์ภาวะผู้นำของครูผู้สอนได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และ อิทธิพลที่พยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนได้แก่บรรยากาศโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยตั้งข้อสมมติฐานดังนี้ (1) บรรยากาศโรงเรียนมีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน (2) บรรยากาศโรงเรียนมีอิทธิพลต่อหลักสูตรโรงเรียน (3) บรรยากาศโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (4) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำของครูผู้สอน (5) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อหลักสูตรโรงเรียน (6) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (7) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน (8) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการ (9) ภาวะผู้นำของครูผู้สอนมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการ (10) ภาวะผู้นำของครูผู้สอนมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (11) ภาวะผู้นำของครูผู้สอนมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนดนตรีเอกชน (12) การบริหารจัดการมีอิทธิพลต่อหลักสูตรโรงเรียน (13) การบริหารจัดการมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (14) หลักสูตรโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (15) หลักสูตรโรงเรียนมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน (16) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

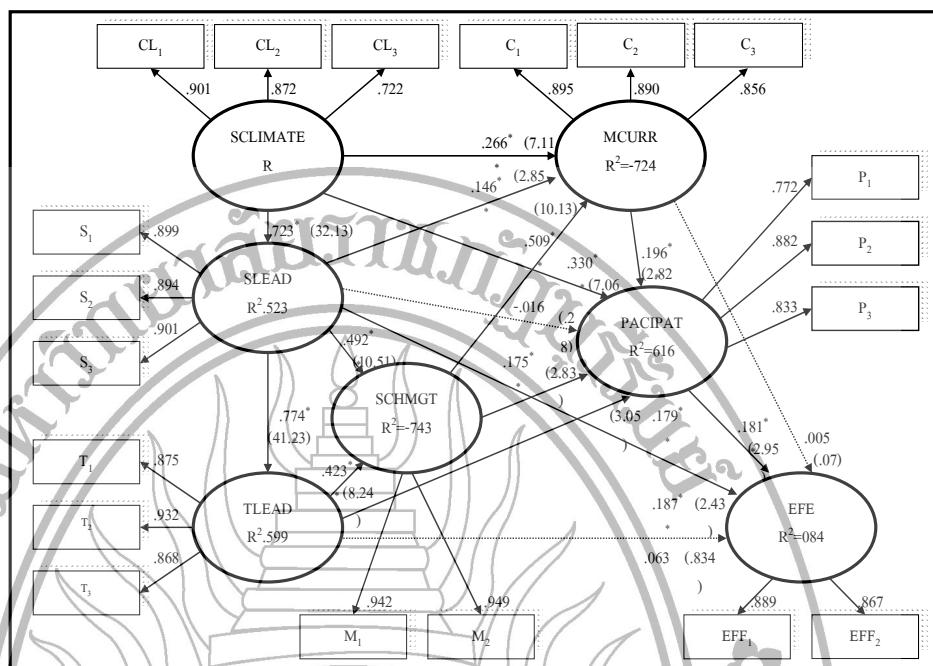
1. อธิบายได้ว่า ประสิทธิภาพในภาพรวมของโรงเรียนดนตรีเอกชนโดยประเมินทั้ง 3 ฝ่ายพบว่าประสิทธิภาพในภาพรวมอยู่ระดับมาก (ร้อยละ 70-79) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (achieve) ของนักเรียนอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 70-79) และการหยุดเรียนกลางคัน (drop-out) อยู่ในระดับมากร้อยละ 70-79 (ต่ำกว่าเกณฑ์ต้องไม่น้อยร้อยละ 80) และเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพระหว่างโรงเรียนจัดตั้งแบบ franchisee และแบบผู้ประกอบการพบว่า ไม่มีความแตกต่างในด้านผลสัมฤทธิ์ และการลาออกกลางคัน ($p > 0.01$) แต่การบริหารจัดการมีความแปรปรวนต่อการหยุดเรียนกลางคัน ($p < 0.01$) ระหว่างโรงเรียนแบบสัมปทานเอกชนและแบบผู้ประกอบการ สรุปผลในภาพรวม ประสิทธิภาพของโรงเรียนดนตรีเอกชนทั้งสัมปทานเอกชนและแบบผู้ประกอบการอยู่ในระดับมากผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนสูงแต่ยังมีการหยุดเรียนกลางคันอยู่มาก การบริหารจัดการมีความแปรปรวนต่อปัจจัยของการหยุดเรียนกลางคันเสนอในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคะแนนประสิทธิผล ด้านผลสัมฤทธิ์/การลาออกกลางคัน โดยการประเมิน 3 กลุ่ม

ตัวแปร	ประสิทธิผลด้านผลสัมฤทธิ์				แปลผล
	Min	Max	S.D	\bar{X}	
ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (achieve)	1.00	5.00	.89	4.15	มาก
การหยุดเรียนกลางคัน (dropout)	1.00	5.00	.98	4.09	มาก
ประสิทธิผลในภาพรวม (EFE)	1.00	5.00	.82	4.12	มาก

2. ปัจจัยอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนดนตรีเอกชนคือรูปภาพ 2 อธิบายได้ว่า (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียนมีนัยสำคัญที่ 0.01 ทั้งนี้พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหาร ภาวะผู้นำของครูผู้สอน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน และหลักสูตรโรงเรียนร่วมกันพยากรณ์ความมีประสิทธิผลของโรงเรียนดนตรีได้ร้อยละ 8.40 (2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองคือ ภาวะผู้นำของครูผู้สอน การบริหารจัดการ บรรยากาศโรงเรียน และ หลักสูตรโรงเรียน ทั้งนี้พบว่า ภาวะผู้นำของครูผู้สอน การบริหารจัดการ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร บรรยากาศโรงเรียนและ หลักสูตรร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนได้ร้อยละ 61.60 (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อหลักสูตรโรงเรียนคือ บรรยากาศโรงเรียน ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และการบริหารจัดการ ทั้งนี้พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน บรรยากาศโรงเรียนและการบริหารจัดการ ร่วมกันพยากรณ์หลักสูตรโรงเรียนได้ร้อยละ 72.40 (4) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และภาวะผู้นำของครูผู้สอน ทั้งนี้พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และ ภาวะผู้นำของครูผู้สอน ร่วมกันพยากรณ์ในเรื่องการบริหารจัดการได้ร้อยละ 74.30 (5) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำของครูผู้สอนคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้พบว่าสามารถพยากรณ์ในเรื่องภาวะผู้นำของครูผู้สอนได้ ร้อยละ 59.90 และ (6) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคือ บรรยากาศโรงเรียน ทั้งนี้ พบว่าสามารถพยากรณ์เรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารได้ร้อยละ 52.30

ภาพ 2 ค่าวิเคราะห์อิทธิพลปัจจัย

3. การทดสอบสมมติฐาน: ในการวิจัยฉบับนี้มีสมมติฐานเพื่อวิเคราะห์ได้ดัง

ตาราง 1.4

ตาราง 4 ผลการทดสอบข้อสมมติฐานของการวิจัย

No	Hypothesis	Coef.	t-stat	สรุปผล
1	บรรยากาศโรงเรียนมีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร	.732	32.13	เป็นจริง
2	บรรยากาศโรงเรียนมีอิทธิพลต่อหลักสูตรของโรงเรียน	.266	7.11	เป็นจริง
3	บรรยากาศโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	.330	7.06	เป็นจริง
4	ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำของครูผู้สอน	.774	41.23	เป็นจริง
5	ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อหลักสูตรโรงเรียน	.146	2.85	เป็นจริง
6	ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	.016	0.28	ไม่เป็นจริง
7		.187	2.43	เป็นจริง
8	ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียน	.492	10.51	เป็นจริง
9	ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการ	.423	8.24	เป็นจริง
10	ภาวะผู้นำของครูผู้สอนมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการ	.179	3.05	เป็นจริง
11	ภาวะผู้นำของครูมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	.063	0.83	ไม่เป็นจริง

12	ภาวะผู้นำของครูมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน	.509	10.13	เป็นจริง
13	การบริหารจัดการมีอิทธิพลต่อหลักสูตรสถานศึกษา	.175	2.83	เป็นจริง
14	การบริหารมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	.196	2.82	เป็นจริง
15	หลักสูตรมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	.005	0.07	ไม่เป็นจริง
16	หลักสูตรมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียน	.181	0.29	เป็นจริง

ตาราง 4 ผลของการทดสอบสมมติฐานในการวิเคราะห์อิทธิพลในปัจจัยต่างๆ อธิบายได้ว่า ค่าสัมประสิทธิ์ t-test ของเส้นทางความสัมพันธ์ของแต่ละเส้นตามข้อสมมุติฐาน พบว่าค่า t-test มีนัยสำคัญมากกว่า 1.96 และน้อยกว่า 1.96 สามารถอธิบายข้อสมมุติฐานได้

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลตามวัตถุประสงค์

1. ประสิทธิภาพของโรงเรียนดนตรีเอกชนในภาพรวมอยู่ในระดับมากคือ ร้อยละ 70-79 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผลสัมฤทธิ์ในวิชาดนตรีอยู่ในระดับมากคือ ร้อยละ 70-79 และมีการหยุดเรียนกลางคันอยู่ในระดับสูงคือ ร้อยละ 70-79 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้คือต้องไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80 และพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนมีความแปรปรวนต่อผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน และการบริหารจัดการมีความแปรปรวนต่อการหยุดเรียนกลางคันของผู้เรียนดนตรีในแต่ละโรงเรียน ผู้วิจัยสามารถอธิบายเพิ่มเติมได้ว่า ในการนำเกณฑ์มาเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนดนตรีในโรงเรียนดนตรีเอกชนทั้งแบบผู้ประกอบการและสัมปทานเอกชน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์คะแนนของศูนย์ทดสอบดนตรีสากลในระดับนานาชาติคือ Trinity Guildhall School of Music and Drama, London ซึ่งเป็นที่นิยมและยอมรับของผู้เรียนดนตรีแบบนอกเวลาเรียนทั่วโลก โดยมีเกณฑ์คะแนนดังนี้ 0-64 คะแนนไม่ผ่าน 65-74 คะแนน ผ่านเกณฑ์ (pass) 75-84 คะแนน ผ่านด้วยคะแนนดี (merit) และ 85-100 คะแนน ผ่านด้วยคะแนนดีมาก (distinction) และเมื่อผู้วิจัยนำผลมาเปรียบเทียบในเรื่องผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนดนตรีเอกชนในภาพรวมคือเกณฑ์ของ Trinity Guildhall School of Music and Drama, London ถือว่า ผู้เรียนวิชาดนตรีในโรงเรียนดนตรีเอกชนในประเทศไทยมีผลสัมฤทธิ์ในระดับดี (merit) ทั้งนี้ ผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์สูงหรือไม่นั้นย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้ปกครองในการช่วย

กิจกรรมต่างๆ ของผู้เรียนทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนตลอดจนมีการสื่อสารกับครูผู้สอนและโรงเรียน

ปัจจัยของการหยุดเรียนกลางคัน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เปรียบเทียบเพียงเกณฑ์เดียวคือ เกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ถือว่าต่ำกว่าเกณฑ์ คือผู้เรียน ดนตรีมีการหยุดเรียนกลางคันมากกว่าร้อยละ 80 โดยมีการแปรปรวนซึ่งเกิดจากการบริหารจัดการ ผู้วิจัยสามารถอธิบายได้ว่า ในโรงเรียนดนตรีเอกชนมีนักเรียนหยุดเรียนกลางคันในระดับมาก ซึ่งเกิดจากปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ถ้าโรงเรียนดนตรีเอกชนมีวิธีการบริหารจัดการหรือหารูปแบบใหม่ๆ ผู้เรียนดนตรีอาจจะมีการหยุดเรียนน้อยลง ดังเช่นจัดเวลาเรียนให้ผู้เรียนได้ตามเวลาที่ว่าง จัดตารางเวลาสอนให้ครูได้ลงตัว หากวิธีสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของวิชาดนตรีและให้ผู้ปกครองมีความรับผิดชอบต่อการศึกษาของบุตรหลาน

2. อิทธิพลที่พยากรณ์ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนดนตรีเอกชนคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน $p < 0.01$ ทั้งนี้พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน หลักสูตรโรงเรียนและภาวะผู้นำของครูผู้สอนร่วมกันพยากรณ์ความมีประสิทธิภาพผลของโรงเรียนดนตรีเอกชนได้ร้อยละ 8.40 อธิบายได้ว่า ปัจจัยทั้งหมดอธิบายความมีประสิทธิภาพได้เพียงร้อยละ 8.40 เท่านั้นซึ่งประสิทธิผลของโรงเรียนดนตรีเอกชนได้มาจากสองปัจจัยคือภาวะผู้นำของผู้บริหารและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งผู้ปกครองมีส่วนสำคัญโดยตรงในผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและการหยุดเรียนกลางคัน และปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุตรหลานได้แก่ หลักสูตรโรงเรียน บรรยากาศโรงเรียน ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ภาวะผู้นำของครูผู้สอนและการบริหารจัดการซึ่งปัจจัยทั้งหมดสามารถนำมาอธิบายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนได้ถึงร้อยละ 61.10

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

- (1) ควรเข้าสู่เสริมพัฒนาวิชาดนตรีขั้นพื้นฐานในต่างจังหวัดให้เพิ่มมากขึ้น (2) ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียนควรรหาแนวทางแก้ไขในเรื่องการสอนดนตรีเป็นไปดังเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (3) ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ในโรงเรียนแบบผู้ประกอบการ จะต้องหาแนวทางศึกษาปัจจัยสาเหตุที่มีนักเรียนลาออกกลางคันทันนนวนที่สูง (4) ผู้บริหารโรงเรียนควรรหาทางในการพัฒนาการสอนของครูและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นที่ต้องการและเป็นที่น่าสนใจของผู้ปกครอง (5) ผู้บริหารโรงเรียนควรที่ใช้เทคนิคภาวะผู้นำ

การตลาด หรือสร้างแรงจูงใจทั้งผู้เรียนและผู้ปกครองในการเข้าถึงเพื่อหาแนวทางในการเพิ่มจำนวนผู้เรียนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544, 2545, 2546). **คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ศิลปะ สาระดนตรี**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงธรรมการ. (2435). **พิกัดสำหรับการศึกษาเป็นหลักสูตรในโรงเรียนมูลสามัญ**. กรุงเทพฯ: ลายมือเขียน
- กองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **คู่มือการดำเนินงาน โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษานอกระบบ**. (อัดสำเนา).
- คมสันต์ วงศ์วรรณ. (2547). ปัญหาการเรียนการสอนในโรงเรียนดนตรีเอกชนในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. Retrieved June 23, 2549, from <http://www.classroom.psu.ac.th/users/wkomson/Private%20school.pdf>.
- ชาย ไพธิสิตา. (2547). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล. (2542). ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดของ Kodaly ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม. Retrieved August 26, 2007, from <http://www.thaiedresearch.org/result/info2.php?id=6463>.
- สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **รายชื่อโรงเรียนดนตรีเอกชนในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: (อัดสำเนา)
- สุกรี เจริญสุข. (2546). ดนตรีศึกษาของไทยในปัจจุบัน. **เพลงดนตรี**, 10 (2), 29-33.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และ กวรรณิการ์ สุขเกษม. (2547). **วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ: การวิจัยปัญหาปัจจุบันและการวิจัยอนาคตไกล**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดดา.
- อรุณ รักธรรม และ ณรงค์ กุลนิเทศ. (2552). เอกสารประกอบคำบรรยายการวิจัยเชิงคุณภาพ. **โครงการปรัชญาดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 3 มกราคม 2552** (อัดสำเนา)
- อ่อนโยน แจ่มใส. (2548). เพราะไนใจเรามีเพลง. **Yamaha Music Magazine**, 1, 23-24.
- อุดม เพชรสังหาร. (2548). กิจกรรมดนตรีเพื่อการพัฒนาเด็ก: การฟังดนตรี. **เพลงดนตรี**, 11 (8), 54-58

ัดนโยบายเรียนฟรี ปขป เมีนปัญหาเด็กออกกลางคัน (2552, สิงหาคม). **ไทยรัฐ**. 15 สิงหาคม 2552 ปีที่ 60 ฉบับที่ 18831 น.12

Anderson, W.M., & Lawrence, J.E. (2001). **Integrating music into the elementary classroom**. United State: Wadsworth, a division of Thomson Learning, Inc.

Colwell R.J., & Wing, L.(2004).**An orientation to music education**. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentic Hall.

Tobias, R.D. (2002). An introduction to Partial Least Squares Regression. Retrieved July 17, 2009 from, <http://www.ats.ucla.edu/stat/sas/library/pls.pdf>.

Wisker, G. (2001).**The Postgraduate Research Handbook**. New York: PALGRAVE

